

end man fra Først har beregnet denne Anstalt paa, naar alle saadanne skulde optages deri. Den høitærede Minister yttrede, at der var Ud- sigt til, at en velegnet Grund snart kunde faas. Kunde det komme frem under den forfattede For- handling, jeg vil ikke sige idag, men en af Da- gene, saa at vi kunde forenes om en bestemt **Ændring** i Loven om, at et saadant Asyl bør ligge paa et enligt og roligt Sted, ved en fri og aaben Kyst, hvad jeg ingenlunde anser Kalle- bodstrand for at være og ingenlunde kalder den hele Strækning fra Rjødshavn til Helsingør, thi der er ingenformøst Fred nogetsteds ved denne Kyst til denne Anstalt; men der er lykkeligvis ellers Kyster nok og Pladser nok i Danmark der- til — jeg siger altsaa, kunde saadanne Oplys- ninger fremkomme, og dette er ikke nogen Hin- dring for, at Loven kunde komme igjennem, og kunde vi saa faae en Lydeliggjørelse af § 4, selv om Lantén er den samme, vil jeg ikke turde paa- tage mig at forhindre denne Lovs Fremme, og jeg er tilbøielig til at tro, at, efter de Udtalel- ser, der kom fra det ærede Medlem for Herning (H. Nielsen), vil heller ikke han det. Jeg skal foreløbig ikke udtale mig videre, men kun sige, at, hvis ingen Anden vil tage Ordet, har jeg et Forslag at stille.

Ministeren for Kirke- og Under- visningsvæsenet (Fischer): Det ærede Med- lem, som nylig satte sig (Berg), saae først ud over de Landsvages Betskaffenhed, deres Tilstand i det Hele og opkastede Spørgsmaalet om deres Uhelbredelighed eller Uhelbredelighed, betragtet dels fra et aandeligt, dels fra et legemligt Stand- punkt. I den Henseende vil jeg kunne være meget kort ved at henvisse til et Par Sætninger i den omtalte Betænkning. Det vil jo nemlig af en Sætning, der findes i denne Betænkning, Pagina 8, fremgaa, at efter de Sagkyndiges Me- ning, som have afgivet denne Betænkning, maa saagodtform alle Landsvage betragtes som uhel- bredelige. Der kan være ganske enkelte Und- tagelser, men i det Hele maa i aandelig Hen- seende alle Landsvage betragtes som uhelbrede- lige. Deraf følger da ogsaa, hvad man vil finde udtalt paa et andet Sted i Betænkningen, at den Undervisning, der gives dem, ikke maa sættes ved Siden af andre Børns Undervisning; de kunne ikke naae ubover „en meget begrænset Udvidelse af deres Forestillingsomraade, en vis mekanisk Indøvelse af enkelte Forestillingsvækker, en vis Disciplinering, hvorefter Alt bliver ved det Gamle.“ Det er den Beskrivelse, som Kommissionen giver deraf. Altsaa maa vi fastholde dette, at saagodt- som alle Landsvage ere i aandelig Henseende uhelbredelige, og at der efter deres Betskaffenhed kun kan være Tale om at indøve dem noget mere eller mindre, men nogen egentlig Undervisning — dette Ord taget i almindelig Forstand — kunne

de Landsvage ikke være Gjenstand for. Det var det Uandelige. Hvad det Legemlige angaar, er Forholdet naturligvis i høieste Grad forskjelligt, og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valg- kreds (Berg) har jo fuldkommen Ret, naar han gjorde opmærksom paa, hvorledes det Uandelige og Legemlige kan staa i meget nær Forhold til hinanden. Den Anstalt, om hvilken der her tales, maa jo være beregnet paa Saadanne, der ogsaa i legemlig Henseende ere allerulykkeligst stillede; thi det er netop — idetmindste som allerøstest — de legemlige Lidelser, der gjøre Diotierne saa overordentlig besværlige for deres Omgivelser. I Betænkningen Pag. 14 nævnes jo ogsaa Aflytet saaledes, at det skal være for 100 uhelbredelige Landsvage — og uhelbredelige ere de jo, som sagt, saagodtform Alle — „hvis Til- stand gjør Krav paa særlig Pleie og Behandling formedelst Legemets Svagbed, Lamhed, Kræmper, akute og mentale Forstyrrelser og Lignende.“ Saadanne Tilfælde ere næsten altid uhelbredelige, og det er at forudsæ, at, hvad der kan gøres i den Henseende, vil naaes paa Anstalten, naar, hvad der her er fastsat som udtrykkelig Betingelse, under hensigtsmæssig Pleie indbefattes sagkyndig Lægebehandling. Naar man veed, hvorledes disse Statter have det, vil forøvrigt Overgangen fra den Tilstand, hvori de Paagjældende tidligere have været, til den, de gaa indøve her, efter mit Skjøn være et overordentligt Fremskridt for dem og ogsaa i og for sig tilfredsstillende. Men nu bemærkede det ærede Medlem, at Meget vilde af- henge af, hvor Anstalten blev lagt. Det er jeg ganske enig med ham i; man bør gjøre for disse ulykkelige Stabninger, hvad der er muligt at gjøre, og derfor ogsaa skaffe dem en Anstalt til Ophold, der yder saa gunstige Betingelser for, at de kunne have det nogenlunde taaleligt — thi mere kan der jo ikke være Tale om — som muligt. Der er jo i Lovforslaget forbeholdt Ministeriet fuld Frihed til at vælge Grunden. Af de Forlag, som jeg før nævnte, nemlig at det er overordentlig vanskeligt for en privat Mand at erholde en Eiendom til eventuel Raadighed lang Tid forud, og siden jeg forhandlede med den Paagjældende er der nu gaaget et Aar, har jeg ikke anset det for praktisk at binde Afstalen mellem ham og mig til en bestemt Grund. Der har jo forøvrigt netop været Tale om en ved Stranden beliggende Grund, men jeg vil ikke til- egne mig nogen Dom i den Henseende. Min Hensigt har været, at lade den undersøge af Sag- kyndige — jeg har just ikke tænkt paa Sundheds- kollegiet — for at udbede mig deres Mening om, hvorvidt den Grund, der tilbydes, egner sig til Formaalet. Det er min Hensigt, og Mere ser jeg mig ikke istand til at gjøre. Mere tror jeg heller ikke, man med nogenformøst Grund kan forlange. Det næste Spørgsmaal, som jo ogsaa er af meget stor Vigtighed, og som — det er jeg